

ENTREVISTA

“VULL QUE LA GENT M’ESCOLTI, PERÒ SEMPRE TENINT EN COMPTE QUE EL CONCERT NO VA SOBRE MI”

IGNASI CAMBRA

RESULTA DIFÍCIL TROBAR UN JOVE PIANISTA AMB LES CREDENCIALS ARTÍSTIQUES QUE PRESENTA AQUEST ARTISTA CATALÀ. VALERY GERGIEV EL VA ESCOLTAR EN UNA AUDICIÓ PRIVADA I DE SEGUIDA EL VA LLANÇAR A L’ESTRELLAT. L’INTÈRPRET ÉS CEC.

TEXT Ana María Dávila • FOTOGRAFIES Quim Roser

Va néixer cec. Aquesta circumstància, però, no ha estat obstacle perquè el jove pianista Ignasi Cambra (Barcelona, 1989) hagi encetat una de les carreres més meteòriques i brillants que s’han donat al panorama musical català els darrers anys. Format a l’Escola de Música de Barcelona, als 17 anys va marxar als Estats Units per estudiar a la Jacobs School of Music de la Universitat de Bloomington. El 2011 ingressà a la selecta aula d’Alexander Toradze i poc temps després Valery Gergiev l’escoltava en una audició privada que precipità el seu debut al Teatre Mariïnski de Sant Petersburg. Des de llavors la seva carrera s’ha tornat imparable. La primavera passada va treure al mercat el seu primer disc, just abans d’iniciar la gravació del segon, que surt aquest mateix hivern. Aquest mes de febrer, amb Maria João Pires, interpretarà el *Concert per a dos pianos núm. 10* de Mozart, amb l’OBC.

ANA MARÍA DÁVILA: ¿Es va imaginar alguna vegada que la seva carrera prendria el vol que té ara?

IGNASI CAMBRA: Mai. La veritat és que ni tan sols m’havia plantejat dedicar-me al piano. Tot ha anat venint. Jo estava matriculat a ESADE, però sortir del Liceu Francès per anar-me’n cap allà era com continuar sempre al mateix cercle. A darrera hora em vaig decidir a enviar una sol·licitud per estudiar a la Jacobs School. Em van acceptar i llavors em vaig decidir, pensant que si no m’agradava, tornaria.

AMD: Diu que no s’havia plantejat dedicar-se al piano, però hi va començar als sis anys.

IC: És cert. Els meus pares em van apuntar, però suposo que igual que molta gent. Anava amb la mateixa professora que el meu germà, però no recordo que fos una cosa gaire especial. Amb els anys el piano es va anar convertint en una cosa important a la qual dedicava temps i hores.

AMD: Vostè és cec. ¿Això va fer més difícil el seu aprenentatge?

IC: L’única dificultat va ser la lectura de partitures, perquè és més ➤

“La veritat és que ni tan sols m’havia plantejat dedicar-me al piano. Tot ha anat venint”

9,10 i 11 DE
FEBRER
IGNASI CÀMBRA
I MARIA JOÃO PIRES
A L'AUDITORI

lenta i perquè costa trobar el material en Braille. Però després d'això jo aprenc les partitures i les memoritzo al mateix temps.

AMD: Conèixer Valery Gergiev ha estat clau a la seva vida. Com recorda la seva primera trobada?

IC: La veritat és que tota la gent que estudiàvem amb Toradze havíem anat moltes vegades a veure'l. Per tant, jo ja el coneixia. L'audició es va organitzar després. Aquesta trobada va tenir lloc a Barcelona, aprofitant que Gergiev va venir a dirigir una òpera al Liceu. Després de la funció vam fer l'audició. No recordo què vaig tocar, però a ell li va agradar i em va convidar a debutar amb ell.

AMD: Suposo que s'adona que això no és gaire normal. ¿El preocupa que la seva ceguesa li hagi afegit mèrits?

IC: No crec. Gent com Gergiev o Maria João Pires tenen massa feina com per perdre el temps en aquest tipus de coses.

AMD: Posteriorment ha tocat en diferents oportunitats sota la seva batuta. Què ha après amb ell?

IC: Gergiev és una persona molt ocupada, que no té temps pràcticament per a res. Els assajos són mínims, però al final tot és fàcil perquè la seva orquestra és la millor del món. En el tracte més directe és una persona molt agradable, molt bona, a la qual penso que s'ha tractat injustament moltes vegades. Ell ha fet realitat un teatre que és la institució del món que més concerts organitza a l'any.

AMD: A més de Gergiev, una altra figura cabdal per a vostè és Maria João Pires. Com la va conèixer?

IC: Va ser aquí a Barcelona. Jo tenia 10-11 anys, acabava de guanyar un concurs, i me la van presentar. Anys després, quan acabava d'estudiar a la Juilliard, li vaig demanar a Josep Maria Prat, de l'Agència Camera, si em podia organitzar una trobada amb ella. I així va sorgir una relació que és més personal que de feina, en el sentit que no és algú que et doni classes, sinó que aprens d'ella en el dia rere dia, en la seva forma d'entendre la música i la vida. I això és molt més important que una classe.

AMD: I quines són aquestes lliçons que rep d'ella?

IC: Ella no pot suportar l'*star system* tot i estar-hi. No suporta aquesta manera de ser de la indústria musical, tan superficial, en la qual no importa si algú toca bé o malament, perquè el que importa és vendre com sigui. Ara tot són etiquetes: el millor pianista del món, el més ràpid... La gent acaba anant als

“Maria João Pires t'ajuda molt a entendre que el que és important és que tu facis el que vols fer”

concerts sabent per endavant que li encantaria, perquè li han dit que aquell senyor és el millor. I així correm el risc que el valor artístic de les coses es perdi. Maria João Pires t'ajuda molt a entendre que el que és important és que tu facis el que vols fer.

AMD: En aquest context vostè també pot rebre una etiqueta, la de “pianista cec”.

“JO NO PUC EVITAR QUE ES PARLI DE LA MEVA CEGUESA, EL PROBLEMA SERIA QUE JO M'APROFITÉS DE LA MEVA CONDICIÓN”

IC: Bé, jo no puc evitar que es digui, perquè és una realitat que no es pot amagar. El problema seria que jo m'aprofités d'això. Com, per exemple, escriure un llibre lacrimogen sobre la meua vida. Però jo no sóc capaç de fer-lo. Em faria vergonya.

AMD: Amb quin tipus de pianista s'identifica: amb els que volen fer brillar la seva personalitat o els que deixen tot el protagonisme a la partitura?

IC: Jo crec que com a pianista m'hauria de posar al servei de la partitura, però tampoc vull estar absent. Jo vull que la gent m'escolti, però sempre tenint en compte que el concert no va sobre mi.

AMD: Què en pensa, del virtuosisme?

IC: Avui el virtuós és el que mou els dits més ràpid i que té un gran control de l'instrument, però el que importa no és la velocitat, sinó que aquell instrument faci els colors i els sons que tu estàs buscant. Òbviament, sense la tècnica

DISCOS PROPIS I ALIENS

A un racó de l'acollidor saló de casa seva, on la presència imponent d'un gran Bösendorfer domina tot l'espai, hi ha un moble on s'alineen uns quants cedés; la majoria de Glenn Gould. "Són de la meva mare", s'afanya a aclarir. Ell és més de Pires, naturalment, però sobretot de Sokolov, Perahia, Zimerman. Des de la primavera passada Ignasi Cambra també té el seu propi disc al mercat, *Live in Barcelona*. Una gravació en directe, enregistrada durant el recital que va oferir al Palau de la Mú-

sica Catalana el març del 2016, que inclou la *Suite Holberg, op. 40* de Grieg i els *Preludis* de Rachmàninov. "És un disc que va sortir sense cap mena de planificació. Toni Solé, de Solé Recordings, es va assabentar que jo havia enregistrat aquest concert meu i va voler editar-lo. Però aquesta gravació tenia només un propòsit personal i per això és un disc en el qual es sent molt el públic", explica el pianista, que l'estiu passat va fer el seu segon enregistrament, de sortida imminent.

"Això sí que és un projecte que ve de lluny. Fa temps que Josep Maria Prat em deia que havia de gravar un disc. Inicialment l'havia de produir Maria João Pires, però finalment no va poder ser en aquesta ocasió, per manca de disponibilitat d'agenda. És un disc d'Impromptus de Schubert i Chopin, un repertori que m'agrada molt", anuncia el músic, que destinarà part dels beneficis d'aquest àlbum a la campanya per a la construcció d'un gran centre oncològic infantil a l'Hospital Sant Joan de Déu.

és difícil arribar enlloc i jo no hi renuncio de cap manera. El problema és aquest tipus d'artistes que viuen de vendre uns jocs d'artifici constants, sense cap mena d'interès musical o de profunditat artística. I això preocupa perquè s'està educant el públic en aquest model. Però la música és molt més.

AMD: Què ens pot dir respecte als seus plans de futur?

IC: Jo no en faig, de plans de futur. Fa cinc anys mai hauria dit que seria aquí. No planifico gens, tot i que coses per preparar sempre n'hi ha. Com el concert que farem amb Maria João Pires i l'OBC aquest mes.

AMD: I pel que fa al repertori?

IC: Sempre dic que m'agradaria fer més música contemporània. En realitat penso en gent que està component avui i que no se'ls fa suficient cas. Crec que nosaltres tenim la responsabilitat d'ajudar a fer que la música del nostre temps s'escolti. ➤

“LA INTERPRETACIÓ DESTACA PER UN APASSIONAMENT EN QUÈ VIRTUOSISME I POESIA VAN AGAFATS DE LA MÀ PER PROPORCIONAR-NOS UNA VERSIÓ CARREGADA D'INTENSITAT”

PIANO

IGNASI CAMBRA

Live in Barcelona

Obres de Grieg (*Suite Holberg, op. 40*) i Rachmàninov: *Preludis* (selecció). Solé Recordings, 2016.

Tenim l'oportunitat d'escoltar la primera gravació discogràfica del pianista Ignasi Cambra, un volum enregistrat al Palau de la Música Catalana durant un recital que suposava el seu retorn a Barcelona després d'una estada de vuit anys d'estudi als Estats Units. Deixeble, entre

d'altres, d'Attenelle, Toradze i Pressler, el talent d'aquest pianista ec ha fascinat per la seva infal·libilitat tècnica, per la seva musicalitat i per un altíssim nivell expressiu, essent considerat per Gergiev com “algú que pot parlar a través del piano”. La primera obra que inclou l'enregistrament és la *Suite Holberg* d'Edvard Grieg, una composició que com el propi pianista explica va conèixer mitjançant una audio-guida quan de petit visitava amb els seus pares el Museu del Louvre. Anys després en descobriria la versió per a piano i ara ens en transmet una lectura plena de sensibilitat i expressió, tot pouant en la música cortesana del XVIII que Grieg va plasmar en aquesta suite dedicada a l'humanista Ludwíg Holberg (1684-1754). Si el refinament destaca en aquesta interpretació, l'aprofundiment dins un romanticisme punyent i de sonoritats inconfusibles acompanya la seva versió de tres *Preludis* de Rachmàninov curosament escollits. Compositor que sempre acompanya les actuacions de Cambra, la interpretació destaca per un apassionament en què virtuosisme i poesia van agafats de la mà per proporcionar-nos una versió carregada d'intensitat. La pròpia tria de tres dels *Preludis* més bells de Rachmàninov –com són els números 10 i 12 de l'opus 32 i el fascinant número 7 de l'opus 23–, denota el bon gust amb què Ignasi Cambra revesteix les seves interpretacions amb uns programes curosament escollits. **Lluís Trullén**

+ PER A QUI VULGUI GAUDIR DEL TALENT D'UN DELS NOSTRES PIANISTES MÉS DESTACATS AL SERVEI DE GRIEG I RACHMÀNINOV.

CAMBRA

QUINTET
LA TRUITA**Franz Schubert**

Anne-Sophie Mutter, violí. Daniil Trifonov, piano. Hwayoon Lee, viola. Maximilian Hornung, violoncel. Roman Patkoló, contrabaix. Obres de Franz Schubert. *Deutsche Grammophon, 2017.*

El *Quintet en La major, op. 114, "la Truita"* de Franz Schubert és la peça central del

disc en què la discogràfica Deutsche Grammophon uneix dues de les seves principals estrelles, la violinista Anne-Sophie Mutter i el pianista Daniil Trifonov. El quintet el completen Hwayoon Lee a la viola, Maximilian Hornung al violoncel i Roman Patkoló al contrabaix. Si bé a l'inici de l'obra Mutter es mostra incontenible i eclipsa els seus companys, el conjunt sembla extreure de la seva energia desbordant el material de treball per construir una interpretació dominada pel contrast d'intensitats. Així passa en el primer moviment, en el qual el diàleg virtuós entre Mutter i Trifonov ens guia de manera exuberant a través d'un joc d'articulació i de pes fins a un món ric en matisos de color i intensitat. El quintet pren, en aquests moments, una dimensió enorme, gairebé orquestral, però sempre sap tornar al so cambrístic, en moviments flexibles amb els quals els seus membres s'uneixen i es separen. Tot i alguns excessos de Mutter, el quintet dona l'espai necessari a cadascun dels membres i mostra un fraseig de conjunt convincent. El disc es complementa amb el *Trio per a piano, violí i violoncel en Mi bemoll major* en un sol moviment, “Nocturn”, i dos arranjaments per a violí i piano de cançons de Schubert, *Ständchen* del cicle *Schwanengesang* i el conegudíssim *Ave Maria*, peça que Mutter té al seu repertori habitual de bisos. Amb aquestes tres obres baixem progressivament a un món més íntim, dins del qual descobrim un duo capaç de mostrar-nos la riquesa de l'obra de Schubert i fer-nos-la escoltar com mai abans ho havíem fet. **Miquel Gené**

+ RECOMANAT PER GAUDIR D'UNA TRUITA QUE COMBINA LA GRANDILOQUÈNCIA ORQUESTRAL I LA SUBTILESA CAMBRÍSTICA.